

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 24P/22/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6420201583
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Šalamún
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2020:6420201583.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Vladimírom Šalamúnom v konaní vo veci starostlivosti súdu o mal. dieťa: U. H., X.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, deti rodičov: matky: S. B., X.. XX.XX.XXXX, L. E.. P. XXX/XX, F. a otca: A. H., X.. XX.XX.XXXX, L. L. XXX/XX, Š., o návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Súd z v e r u j e mal. dieťa U. H., X.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky S. B., X.. XX.XX.XXXX, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.

II. Otec mal. dieťaťa A. H., X.. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. dieťaťa U. H., X.. XX.XX.XXXX sumou 150,00 € mesačne vždy do 15dňa v mesiaci vopred k rukám matky mal. dieťaťa počnúc dňom 14.05.2020.

III. Vo zvyšnej časti súd návrh na určenie výživného na mal. dieťa z a m i e t a.

IV. Zročné výživné na mal. dieťa U. H., X.. XX.XX.XXXX za obdobie od 14.05.2020 do 10.09.2020 vo výške 532,26 € je otec p o v i n n ý zaplatiť k rukám matky v mesačných splátkach vo výške 44,36 € splatných spolu s bežným výživným vždy k 15.dňu príslušného kalendárneho mesiaca, počnúc prvou splátkou splatnou v prvom kalendárnom mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom tento rozsudok nadobudne právoplatnosť až do úplného zaplatenia pod stratou výhody splátok v prípade omeškania so zaplatením, čo i len jednej splátky alebo jej časti.

V. Otec mal. dieťaťa A. H., X.. XX.XX.XXXX je o p r á v n e n ý stykať sa s mal. dieťaťom U. H., X.. XX.XX.XXXX nasledovne:

- každý páry týždeň od piatku 17.00 hod. do nedele 18.00 hod.,
- každý rok počas letných prázdnin od 01.07. od 09.00 hod. do 15.07. do 18.00 hod. a od 01.08. od 09.00 hod. do 15.08. do 18.00 hod.

Matka mal. dieťaťa je p o v i n n á mal. dieťa na styk s otcom riadne a včas pripraviť a mal. dieťa otcovi pred svojim bydliskom odovzdať a styk otca s mal. dieťaťom umožniť. Otec mal. dieťaťa je p o v i n n ý mal. dieťa v stanovenom čase pred bydliskom matky mal. dieťaťa prevziať a po ukončení styku pred bydliskom matky mal. dieťaťa v stanovenom čase matke odovzdať.

VI. Žiaden z účastníkov konania n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným dňa 15.05.2020 podala matka ma. U. návrh na jej zverenie do osobnej starostlivosti matky. Svoj návrh odôvodnila tým, že s otcom mal. U. nie sú ani neboli manželmi. V spoločnej domácnosti

žili desať rokov do 30.01.2020. Pre vzájomné nedorozumenia medzi nami rodičmi sa navrhovateľka aj s mal. U. presťahovala, pričom od februára 2020 žijú v Kremnici. Do dnešného dňa nemali práva a povinnosti rodičov určené súdom, vedeli sa ako rodičia spoločne dohodnúť o ich výkone. V súčasnosti sa však medzi nimi vzťahy podstatne zhoršili a narušili a nevedia sa už ako rodičia dohodnúť na výživnom, ani na osobnej starostlivosti o mal. U.. Navrhuje ju zveriť do osobnej starostlivosti matky. Vždy sa o dcéru zodpovedne starala, pripravovala ju na vyučovanie, spoločne s ňou trávila voľný čas a poskytovala jej všestrannú starostlivosť a najmä materinskú lásku. Obidve vzájomne majú k sebe vytvorené silné puto a citový vzťah. S mal. dcérou bývajú v dvojizbovom byte, v ktorom má dcéra vytvorené všetky podmienky na prípravu do školy, na jej nerušený vývoj a zdravý rast. Mal. dcéra U. navštevuje Základnú školu J. F. Y. F., kde sa výborne adaptovala a je tu spokojná. Navrhla, aby otec mal. U. prispieval na jej výživu sumou 150,00 € mesačne, podľa majetkových pomerov otca, ktoré zistí súd. Otec mat. dcéry nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Otec mal. U. pracuje u zamestnávateľa ŽSR a.s., s mesačným príjmom cca 800,- € netto. Navrhovateľka je samostatne zárobkovo činná osoba, s mesačným príjmom cca 900,- € netto. Jej mesačné náklady predstavujú nájomné za byt 160,00 € v tom je zahrnutá voda aj kúrenie, cestovné do práce 150,00 €, mesačná zálohová platba na el. energiu 40,00 €, poplatok RTVS 4,64 €, mesačná splátka úveru 102,05 €, ďalšie náklady v sume cca 400,00 € predstavujú náklady na stravu, ošatenie a vedenie domácnosti + strava dieťaťa v školskom zariadení. Poistka navrhovateľky vo výške 26,72 €, stavebné sporenie dcéry 15,00 €. Osobný styk otca s mal. dcérou U. navrhla upraviť dvakrát mesačne s tým, že si dieťa otec prevezme v bydlisku matky buď v piatok okolo 17. 00 hod. alebo v sobotu v dopoludňajších hodinách, podľa možností otca a najneskôr v nedeľu o 18.00 hod. ju odovzdá matke v mieste bydliska matky. V letných mesiacoch počas prázdnin navrhujem dva týždne u otca v mesiaci júl, dva týždne v mesiaci august.

2. Okresný súd Žiar nad Hronom otca mal. U. uznesením č.k. 24P/22/2020-13 zo dňa 09.06.2020, aby sa v lehote 10 dní od doručenia tohto uznesenia k návrhu na začatie konania písomne vyjadril, a ak uplatnený nárok v celom rozsahu neuzná, uviedol vo vyjadrení rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva, a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Otec mal U. si poštovou zásielku adresovanú na adresu trvalého pobytu v odbernej lehote neprevzal. Návrh s prílohami ako aj predmetné uznesenie mu boli doručené postupom podľa § 116 ods. 2 CSP. Súadne zásielky sa otcovi mal. U. nepodarilo doručiť ani prostredníctvom Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Nových Zámkoch.

3. Na súdom pojednávaní konanom dňa 10.09.2020 v neprítomnosti otca mal. U. prítomná navrhovateľka zotrvala na podanom návrhu. Uviedla, že otec s ňou vôbec nekomunikuje a všetko sa rieši cez mal. dieťa, čo v prípade, že dieťa má len osem rokov je dosť komplikované. Rovnako je potrebné upraviť aj podmienky odovzdávania a preberania dieťaťa, nakoľko pri tomto úkone dochádza ku konfliktným situáciám, kedy otec mal. dieťaťa nadáva alebo ju uráža. Pokiaľ ide o výdavky navrhovateľky tak zotráva na svojom vyjadrení s tým, že položka iné, ktorá zahŕňa stravu, ošatenie a ďalšie náklady spojené s chodom domácnosti činí zhruba 400,00 € - 450,00 € s tým, že tam je hlavná položka strava, nakoľko je potrebné min. každý druhý deň ísť do potravín, kde nákup matku vyjde na 20,00 € -25,00 €. Okrem toho kupuje podľa potreby ošatenie a obuv pre dcéru. To závisí aj od sezóny a od toho, ako malá rastie. Pokiaľ ide o ďalšie výdavky, tak sú to výdavky na pohonné hmoty, ktoré slúžia nielen na cestu do práce navrhovateľky, ale súvisia aj s tým, že dcéra chodí na koníky, kde okrem toho, že 45 min. hodina stojí 25,00 €, ale je s tým ešte spojená cesta 60 km. Pokiaľ ide o výdavky na školu, tak je to tak ako uvádzala v návrhu, teda strava okolo 7,50 € mesačne, poplatok za družinu 5,00 € mesačne, ešte sa kupovali na začiatku školského roka pomôcky, najmä zošity 25,00 €. Dcéra je zdravá, pravidelne nenavštevujú žiadneho lekára a teda s tým nie sú spojené ani žiadne osobitné výdavky na zdravotnú starostlivosť. Pokiaľ ide o výdavky na mimoškolské aktivity je to najmä ten jazdecký krúžok, kde hodina stojí 25 €/45 min. s tým, že vzhľadom k tomu, že je to tak vzdialené, tak tento krúžok navštevuje len raz do týždňa, teda výdavky len na jazdecké hodiny sú 4 x 25 € t.j. 100 € a plus náklady na cestu. Okrem toho dcéra začala navštevovať v tomto školskom roku aj strelecký krúžok s tým, že len teraz doňho nastúpila a ešte nie sú známe, aké s tým budú spojené výdavky. Pokiaľ ide o splátku úveru vo výške 102,05 €, tak 50,00 € je ešte splátka auta a 52,05 € je splátka na kúpu bytu. Vzhľadom k tomu, že teraz bola korona kríza, tak od 16.03. dcéra bola u otca trikrát. Okrem toho ešte cez prázdniny bola u otca dvakrát, jedenkrát na jedenásť dní a jedenkrát na šesť dní. Navrhovateľka potvrdila, že otec je spôsobilý a schopný postarať sa o dcéru v čase, keď je uňho doma v rámci realizácie styku. Otec na mal. dcéru finančne neprispieva. Keď tam bola teraz cez prázdniny, tak jej kúpil školskú tašku. Počas korona krízy, keď bola otcu navštíviť, tak jej kúpil jedny krátke nohavice, jednu bundičku, jedno tričko a legíny.

4. Prítomný zástupca kolízneho opatrovníka na súdnom pojednávaní uviedol, že vykonané sociálne šetrenie v domácnosti matky mal. U., kde bolo preukázané, že výlučnú osobnú starostlivosť o mal. U. zabezpečuje matka. Matka zabezpečuje túto osobnú starostlivosť na veľmi dobrej, kvalitatívnej úrovni po stránke výchovy, výživy, prístupu k zdravotnej starostlivosti, emocionálnej podnetivosti, ako aj zabezpečeniu materiálnych a iných potrieb dieťaťa. Matka a mal. obývajú dvojizbový byt. Mal. U. má k dispozícii samostatne detskú izbu, kde má zabezpečené všetky materiálne podmienky na jej vývin a rast. Mal. má k matke vytvorenú veľmi silnú pozitívnu citovú väzbu. Taktiež mal. U. má rada aj svojho otca. Mal. s matkou žijú v Kremnici od februára t.r. Otec o mal. U. prejavuje nepravidelný záujem. Otec dobrovoľne na mal., na jej potrebu, na výživu neprispieva. Matka je samostatne zárobkovo činnou osobou v oblasti jednoduchého podvojného mzdového účtovníctva. Otec je zamestnaný ako návesný majster v spoločnosti ŽSR. Obaja rodičia majú iba jednu vyživovaciu povinnosť a to k mal. U.. Mal za to, že vzhľadom na vývinové potreby, citovú väzbu, stabilitu budúceho výchovného prostredia je v záujme, aby bola mal. U. zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok. Taktiež vzhľadom na vek, ako aj výdavky spojené s výživou mal., v súlade na jej školský vek sú pomerne vysoké, keďže matka na všetky potreby dieťaťa sama zabezpečuje a prispieva, aby súd vlastne určil vyživovaciu povinnosť otca k mal. vo výške min. 100 € mesačne, počnúc dňom podania návrhu matkou a taktiež vzhľadom k tomu, že nebolo možné vykonať sociálne šetrenie v domácnosti otca mal. a to napriek úsiliu sociálnych pracovníčok Úradu práce Nové Zámky, keďže sa na otca dotazovali, či už telefonicky, poslali mu sms, boli priamo v jeho domácnosti, avšak nevykonali sociálne šetrenie, lebo otec nespolupracoval s nim. Odporúčal súdu, aby vlastne upravil styk otca s mal. v rozsahu, ako navrhla matka mal. U..

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením obsahu súdneho spisu a to: návrh na čl. 1, odpoveď na lustráciu účastníkov konania v registri obyvateľov čl. 5-7, odpoveď na lustráciu účastníkov konania v Sociálnej poisťovni čl. 8-10, správa o povesti otca Mesto Šurany čl. 25, správa ÚPSVR Nové Zámky o evidencii otca v evidencii uchádzačov o zamestnanie a poberaní štátnych dávok čl. 26, správa Mesta Kremnica o povesti navrhovateľky čl. 27, správa ORPZ v Žiari nad Hronom, Dopravného inšpektorátu o vlastníctve motorových vozidiel rodičmi mal. dieťaťa čl. 28, podanie navrhovateľky zo dňa 06.07.2020 čl. 31, potvrdenie o výške dane na základe podaného daňového priznania a potvrdenie o zaplatení dane navrhovateľky čl. 31, výpis z katastra nehnuteľností k.ú. F. LV č. XXXX čl. 32, pokladničné doklady prílohová obálka čl. 33, správa kolízneho opatrovníka mal. dieťaťa zo dňa 07.07.2020 čl. 36, správa ORPZ v Nových Zámkoch, Dopravný inšpektorát o vlastníctve motorových vozidiel otcom mal. dieťaťa čl. 39.

6. Z lustrácie otca mal. U. v Sociálnej poisťovni vyplýva, že jeho priemerný mesačný vymeriavací základ za posledných 12 mesiacov (08/2019-07/2020) činil 977,86 €.

7. Zo správy mesta Šurany o povesti otca mal. U. zo dňa 16.06.2020 vyplýva, že otec mal. U. požíva v meste Šurany dobrú povesť, býva v rodinnom dome, voči mestu nemá žiadne nedoplatky, nikdy neboli riešený ani mestským úradom ani mestskou políciou.

8. Zo správy mesta Nové Zámky zo dňa 16.06.2020 vyplýva, že otec mal. U. v súčasnosti nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Posledná doba evidencie menovaného bola v období od 30.01.2002 do 28.02.2003. Menovaný nepoberá dávku v hmotnej núdzi či iné príspevky. Naposledy poberal dávku sociálnej pomoci od 06/2001 do 03/2003.

9. Zo správy mesta Kremnica o povesti matky mal. U. zo dňa 19.06.2020 vyplýva, že matka mal. U. nemá nedoplatky na miestnych daniach, menovaná nemá záznamy na MsPO v Kremnici, ani na ňu neboli podané žiadne sťažnosti zo strany spoluobčanov mesta.

10. Zo správy ORPZ v Žiari nad Hronom zo dňa 19.06.2020 vyplýva, že otec mal. U. nie je vlastníkom ani držiteľom osobného motorového vozidla.

11. Z potvrdenia o výške dane na základe podaného daňového priznania matky mal. U. vyplýva, že táto v roku 2018 dosiahla príjmy vo výške 12 027,16 € a v roku 2019 príjmy vo výške 14 560,00 €.

12. Z čiastočného výpisu z listu vlastníctva č. XXXX, k.ú. F. vyplýva, že matka mal. U. je vlastníčkou bytu č. XX so spoluvlastníckym podielom 1/1.

13. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 07.07.2020 vyplýva, že sociálne šetrenie v domácnosti matky mal. dieťaťa sme zrealizovali dňa 22.06.2020. Matka s mal. U. žije v dvojizbovom byte, ktorý je v jej osobnom vlastníctve. Mal. U. v ňom má k dispozícii vlastnú detskú izbu, kde má vytvorený dostatočný priestor na oddych, hru i prípravu do školy. Mesačné náklady na bývanie: 160,00 € nájom, 40,00 € elektrina a 5,00 € televízia. Matka mal. dieťaťa je SZČO v oblasti účtovníctva. Jej čistý mesačný príjem je cca 900,00 €. Je poberateľkou prídavku na mal. dieťa vo výške 24,95 €. Mal. U. je žiačkou 2. ročníka Základnej školy J. F. Y. F.. Matka sa vyjadrila, že s otcom mal. U. žili v spoločnej domácnosti v Šuranoch do januára 2020. Od februára 2020 matka žije s dcérou v Kremnici. Matka uviedla, že tu má rodinné zázemie. Otec mal. U. zostal bývať v Šuranoch. Otec sa s mal. U. podľa vyjadrenia matky stretáva. Onedlho po ich odchode zo spoločnej domácnosti vznikla mimoriadna spoločenská situácia súvisiaca s ochorením Covid19. Napriek tomu bola mal. U. u otca od ich odchodu asi trikrát. Otec dobrovoľným výživným matke na dcéru neprispieva. Matka nás informovala, že pokiaľ ona vie, tak otec dcére dal raz 20,00 €, z ktorých jej zakúpil oblečenie. Matka sa vyjadrila, že na návrhu trvá. Má záujem, aby bola dcéra zverená do jej starostlivosti a aby bolo otcovi určené výživné. Navrhuje sumu 150,00 €. Uviedla, že ohľadom dcéry má bežné výdavky - škola, oblečenie, obuv, strava a pod. Zmienila sa, že dcéra veľmi rýchlo rastie a často jej musí kupovať najmä novú obuv. Matka požaduje aj úpravu styku každý druhý víkend od piatku do nedele. Otcovi v stretávaní podľa jej vyjadrenia nebráni a ani tak nemieni robiť, ale chce, aby v tom bola pravidelnosť. Uviedla, že nemá problém dať dcéru otcovi aj častejšie, mimo upraveného styku, ak si ju vyžiada. Podľa matky dcéra k otcovi chodí rada, bez akýchkoľvek problémov. Vzhľadom k tomu, že otec mal. dieťaťa žije v Šuranoch, požiadali o prešetrenie pomerov na jeho strane príslušný úrad. ÚPSVaR Nové Zámky v správe zo dňa 02.07.2020 uviedol, že sa opakovane niekoľkokrát pokúšal telefonicky kontaktovať otca maloletej, taktiež bola otcovi zaslaná SMS správa so žiadosťou o kontaktovanie oddelenia SPODaSK. S otcom sa telefonicky spojiť nedalo, na SMS správu nereagoval. Dňa 02.07.2020 orgán SPODaSK Nové Zámky vykonal šetrenie na predmetnej adrese otca. Na adrese sa nikto nenachádzal, na zvonenie nikto nereagoval. Z uvedeného dôvodu nebolo možné šetrenie vykonať. Sociálnym zisťovaním bolo preukázané, že rodičia dlhodobo nežijú v spoločnej domácnosti. Po ich rozchode komplexnú starostlivosť o mal. U. zabezpečuje matka. Otec sa o dcéru zaujíma, stretávajú sa, no bez akejkoľvek pravidelnosti. Matke na dcéru dobrovoľným výživným od ich rozchodu neprispieva. Na základe zistených skutočností, kolízny opatrovník mal za to, že v záujme mal. U., aby bola zverená do osobnej starostlivosti matky a aby bol jej otec zaviazaný plnením vyživovacej povinnosti primerane k veku a potrebám maloletej, ako aj s prihliadnutím na možnosti a schopnosti otca. Zároveň, aby bol styk otca s mal. U. upravený v pravidelných intervaloch ako navrhuje matka maloletej.

10. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len "zákon o rodine"), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

11. Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú a najvyšším princípom výkonu rodičovských práv a povinností. Záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnyimi alebo zákonodarnými orgánmi. Všetky súdne a správne rozhodnutia týkajúce sa detí majú demonštrovať, že najlepší záujem dieťaťa je ich prvoradým hľadiskom.

12. Podľa § 36 ods. 1 zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez

návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

14. Jednou z podmienok na rozhodovanie súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností je skutočnosť, že rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú. Žiť spolu znamená vytvorenie vzájomného životného spoločenstva, t.j. obojstrannú vôľu rodičov maloletých detí dobrovoľne tvoriť ekonomické, biologické a výchovné spoločenstvo. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že rodičia mal. Emy spoločnú domácnosť nezdediajú, nakoľko ju matka mal. U. dňa 30.01.2020 aj s mal. dcérou opustila. Starostlivosť o mal. U. v súčasnosti zabezpečuje výlučne matka. Z vydrenia kolízneho opatrovníka mal. dieťaťa má súd preukázané, že matka mal. U. má vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o mal. U. a osobnú starostlivosť o ňu zabezpečuje na veľmi dobrej úrovni po stránke výchovy, výživy, prístupu k zdravotnej starostlivosti, emocionálnej podnetivosti, ako aj zabezpečeniu materiálnych a iných potrieb dieťaťa. Otec o mal. U. prejavuje nepravidelný záujem. O súdne konanie vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu neprejavil žiadny záujem. Vzhľadom na kladné hodnotenie osobnej starostlivosti matky o mal. U. zo strany kolízneho opatrovníka mal. dieťaťa, vzhľadom na skutočnosť, že otec o mal. U. prejavuje len nepravidelný záujem súd dospel záveru, že zverenie mal. U. do osobnej starostlivosti matky je v jej záujme, a preto rozhodol tak, že návrhu matky vyhovel a mal. U. zveril do osobnej starostlivosti matky.

14. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 65 ods. 1 zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

15. Rozhodnutie súdu o zverení mal. dieťaťa do osobnej starostlivosti musí byť spojené s rozhodnutím o výživnom na maloleté deti. Sústavná a dôsledná starostlivosť o výživu dieťaťa je súčasťou rodičovských práv a povinností. Vzhľadom k tomu, že súd rozhodol o zverení mal. U. do osobnej starostlivosti matky, rozhodoval súčasne aj o výške vyživovacej povinnosti otca mal. U.. Matka mal. U. si svoju vyživovaciu povinnosť plní osobnou starostlivosťou, starostlivosťou o domácnosť, poskytovaním vecných plnení (bývanie, stravovanie, odievanie, hygiena) a hradí aj všetky náklady na uspokojovanie ostatných jej potrieb (náklady na zdravotnú starostlivosť, náklady spojené so vzdelávaním, ako aj náklady na mimoškolské aktivity a záľuby). Otec mal. U., ktorému táto nie je zverená do osobnej starostlivosti má plniť vyživovaciu povinnosť platením výživného. Matka mal. U. je samostatne zárobkovo činná osoba

v roku 2018 dosiahla príjmy vo výške 12 027,16 € a v roku 2019 príjmy vo výške 14 560,00 €, t.j. jej čistý príjem činí približne 900,00 € mesačne. Je poberateľkou prídavku na mal. dieťa vo výške 24,95 €. Pravidelné mesačné výdavky matky na mal. U. sú nasledovné: náklady na bývanie 80,00 € (1/2 z 160,00 €), električka 20,00 € (1/2 z 40,00 €), TV 2,32 € (1/2 z 4,64 €), náklady na stravu, ošatenie a vedenie domácnosti 200,00 € (1/2 z 400,00 €), stavebné sporenie 15,00 €. Výdavky na školu: strava okolo 7,50 € mesačne, poplatok za družinu 5,00 € mesačne, školské pomôcky 2,50 (25,00 €/10). Náklady na mimoškolské aktivity sú: jazdenie na koni 100,00 € mesačne (4 x 25,00 €) + náklady na cestu. Medzi náklady matky okrem vyššie uvedeného patrí cestovné do práce 150,00 €, mesačná splátka úveru 102,05 € (50,00 € splátka auta a 52,05 € splátka na kúpu bytu) a poisťka vo výške 26,72 €. Otec mal. U. je zamestnaný u zamestnávateľa ŽSR, z lustrácie otca mal. U. v Sociálnej poisťovni vyplýva, že jeho priemerný mesačný vymeriavací základ za posledných 12 mesiacov (08/2019-07/2020) činil 977,86 €. Otec dobrovoľným výživným matke na dcéru neprispieva. Cez prázdniny jej kúpil školskú tašku, predtým oblečenie (krátke nohavice, jednu bundičku, jedno tričko a legíny). Obaja rodičia majú iba jednu vyživovaciu povinnosť a to k mal. U.. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Súd pri rozhodovaní o výške výživného zohľadnil schopnosti, možnosti a majetkových pomery povinného otca. Z vykonaného dokazovania teda vyšlo najavo, že otec mal. U. je zamestnaný a teda má zabezpečený zdroj príjmu, z ktorého je schopný plniť vyživovaciu povinnosť voči svojej mal. dieťaťu, ktoré je na neho výživou odkázané. Povinnosťou každého rodiča je upraviť si svoje osobné a zárobkové pomery tak, aby bol v prvom rade schopný plniť si riadne a včas vyživovaciu povinnosť voči svojim nezaopatreným potomkom. Vychádzajúc z priority výživného v rámci výdavkov otca mal. U., ktoré má prednosť pred uspokojovaním jeho vlastných potrieb súd dospel k záveru, že na strane otca, ako povinného platiť výživné, existujú možnosti a schopnosti, ktoré umožňujú platiť súdom stanovené výživné vo výške 150,00 € mesačne. Súd pri rozhodovaní o výške výživného zohľadnil potreby a nároky mal. U., ktoré však vzhľadom na majetkové a sociálne pomery jej rodičov musia byť prispôsobené ich životnej úrovni. Súd pri určení výšky výživného zohľadnil schopnosti možnosti a majetkové pomery povinného otca, ako aj matky mal. dieťaťa. Výživné súd na mal. U. stanovil vo výške, ktoré pokrýva aspoň polovicu oprávnených nevyhnutných nárokov mal. dieťaťa (náklady na bývanie, stravu, oblečenie, hygienu, vzdelávanie, lieky a zdravotnú starostlivosť a aspoň časť voľno časových aktivít mal. dieťaťa. Hoci si matka vyživovaciu povinnosť plní poskytovaním vecných plnení, podľa názoru súdu sa musí podieľať aj na úhrade nevyhnutných nákladov mal. dieťaťa a nie je možné všetky tieto náklady preniesť na otca, ktorému mal. dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti.

16. Vzhľadom k tomu, že v konaní nebola preukázaná existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali spätné priznanie výživného, súd povinnosť otca platiť výživné na mal. U. súd určil odo dňa podania návrhu na súd, a preto návrh na určenie výživného na mal. dieťa vo zvyšnej časti zamietol.

17. Nakoľko si otec vyživovaciu povinnosť k mal. U. nijakým spôsobom neplnil ani počas súdneho konania, v čase rozhodovania súdu zročné výživné za obdobie od 14.05.2020 do 10.09.2020 vo výške 532,26 € (za mesiac máj 2020 vo výške 17/31 z 150,00 €, t.j. 82,26 €, za mesiace jún 2020 až august 2020 vo výške 3 x 150,00 €, t.j. 450,00 €). Vzhľadom na jeho výšku, súd vo výroku tohto rozhodnutia povolil otcovi mal. U. zročné výživné splácať v 12 mesačných splátkach po 44,36 € spolu popri bežnom výživnom pod stratou výhody splátok nezaplatením čo i len jednej splátky alebo jej časti. Vzhľadom na spotrebný charakter výživného, má súd za to, že zníženie uvedených splátok a tým predĺženie doby splácania by nebolo v záujme mal. U..

16. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

17. Keďže sa rodičia mal. U. detí nedokázali na úprave styku otca s mal. dieťaťom dohodnúť, súd vo výroku tohto rozsudku upravil aj túto oblasť. Matka v zmysle jej vyjadrení otcovi v styku nebráni, považuje však za potrebné aby prebiehal pravidelne. Mal. U. bola u otca od odchodu zo spoločnej domácnosti trikrát, okrem toho u neho bola dvakrát ja počas letných prázdnin a to na jedenásť dní a na šesť dní. Pri rozhodovaní súd prihliadol na vek mal. U., na skutočnosť, že osobnú starostlivosť o ňu zabezpečuje matka a prihliadol na intenzitu styku otca s mal. dieťaťom v predchádzajúcom období. Taktiež súd prihliadol na to, že právom a záujmom maloletého dieťaťa je aby sa vytvárali a rozvíjali jeho vzťahové

väzby s obidvomi rodičmi a teda aj s otcom, ktorému mal U. nebola zverené do osobnej starostlivosti. Z uvedených dôvodov súd styk mal. U. s otcom vo výroku tohto rozsudku presne stanovil a upravil tomu zodpovedajúce práva a povinnosti rodičov tak, aby pri odovzdávaní mal dieťaťa nedochádzalo k sporným situáciám.

18. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie.

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.